

Pag. 2

Sedintă de consiliu

Pag. 4-5

Sărbătoarea "Zaibărului și a Prazului"
Scoala Gimnazială "Av. Petre Ivanovici" Băilești

Pag. 8

- Pompierii ne informează
- Pastila de nărolfen

Gazeta de BĂILEȘTI

Seria a XVII-a
Nr. 10
octombrie 2019
Publicație lunară de informare a cetățenilor orașului Băilești • 8 pagini •

Se distribuie GRATUIT

Municipiul Băilești 2008-2019

*Interviu cu domnul Costel PISTRITU, Primarul Municipiului Băilești,
realizat de domnul profesor Valentin Turcu
(continuare din numerele trecute)*

Rep: Domnule primar, continuăm interviul pentru cititorii *Gazetei de Băilești*, în vederea analizării perioadei 2008 - 2019. Vă rugăm să continuăm, începând cu anul 2015 până în prezent. Ce s-a întâmplat în acești ani din punctul de vedere al proiectelor de dezvoltare pe care autoritatea publică locală le-a inițiat?

P.C.: Așa cum am mai spus, finanțarea din bugetul local consolidat al municipiului Băilești, a fost întotdeauna foarte mică, însă, am reușit să realizez proiecte care nu s-au putut finanța din fondurile europene nerambursabile. Încă din anul 2015, s-au realizat multe proiecte din bugetul local consolidat al localității. Proiectul de modernizare al "Pietei agro-alimentare" cu cele trei module: legume - fructe, lactică și nonalimentare a adus un plus localității, iar astăzi vedem și producători din tot bazinul legumic din jurul Băileștiului. Proiectele prin care s-au realizat cele două parcări din jurul "Pietei agro-alimentare", au adus concrețienilor, posibilitatea de a putea parca autoturismul, în siguranță. Proiectul prin care s-au realizat canalizarea, asfaltarea, dar și modernizarea trotuarelor pe strada "Aleea Independentei" au adus un confort atât pentru cetățenii care locuiesc aici, cât și pentru toți cetățenii care vin la piață agroalimentară. Proiectul "Parcare blocuri G18", prin care s-au modernizat zonele rutiere și trotuarele cuprinse între strada General Ghenescu și strada Locotenent Becherescu, dar și parcarea

din față blocurilor din această zonă de centru, aduc un confort sporit cetățenilor. În proiectul "Primăria Municipiului Băilești", prin care s-a realizat noul sediu al primăriei, s-a înținut seama de nevoie cetățeanului (cetățeanul să nu mai fie nevoie să meargă în mai multe locuri pentru rezolvarea unei singure probleme, pierzând astfel timp și energie), de aceea am realizat sala cetățeanului, unde se obțin toate actele necesare, pe care primăria le poate legal elibera, inclusiv serviciul OCPI Dolj, care are din luna decembrie un punct de lucru. Realizarea Clubului Pensionarilor, proiect pe care l-am inițiat din anul 2012, a adus cetățenilor pensionari, posibilitatea petrecerii timpului liber într-o clădire cu încălzire centralizată, dotată cu mobilier și apăratură. Modernizarea Spitalului Municipal "Prof. Dr. Irinel Popescu" Băilești, care pentru mine și pentru echipa din care eu fac parte, rămâne o prioritate, a continuat cu modernizarea grupului sanitar din cadrul secției de interne, încălzirea centrală la secția de boli infecțioase (TBC).

Rep: Ce proiecte de dezvoltare ale localității noastre, au fost pregătite și depuse pentru finanțarea deschisă din 2014?

P.C.: Începând cu anul 2014, am pregătit portofoliul de proiecte al Municipiului Băilești pentru Programul Operational Regional POR 2014-2020, proiecte pe care să le depunem pentru finanțarea

din fondurile europene. Neimplicarea celor responsabili și aici, fac referire la acei reprezentanți din minister, finanțarea europeană nu s-a deschis din anul 2014, aşa cum era prevăzut, ci mult mai târziu, în anul 2016. Din cauza acestei întâzieri, am fost nevoit să actualizez toate proiectele, pe care le-am depus începând cu anul 2016. Programul Operational Regional POR 2014-2020 pus la dispozitie prin Agentia de Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia, a adus Municipiului Băilești, sansa de a continua investițiile începute în anul 2010, privind modernizarea localității. Pentru acest exercițiu financiar, municipiul Băilești a pregătit un portofoliu bogat de proiecte, care și-au găsit finanțare în axele prioritare ale acestui program. În data de 8 iunie 2016, s-a semnat primul contract de finanțare, de către o localitate din regiunea Sud-Vest Oltenia prin Programul Operational Regional POR 2014-2020, proiectul "Amenajare zona Parc Balasan" al Municipiului Băilești în valoare de 9.714.109,86 lei (peste 2,2 milioane euro), proiect finanțat prin Axa priorită 5 - îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, prioritatea de investiții 5.2. Realizarea de acțiuni destinate îmbunătățirii mediului urban, revitalizării orașelor, regenerării și decontaminării terenurilor industriale dezafectate (inclusiv a zonelor de reconversie), reducerii poluării a aerului și promovării măsurilor de reducere a zgombotului. Prin acest proiect, se amenajaza terenul din jurul celor două lacuri formate de pârâul Balasan, în suprafață de 70.095 mp, se creează posibilitatea pentru cetățenii localității de a putea petrece timpul liber într-un mediu sănătos, având la dispozitie zone pentru diferite activități sportive, culturale, cât și locuri de joacă pentru copii. Realizarea acestui proiect, crește gradul de calitate și confort atât pietonal cât și a pistelor pentru biciclete, a calității factorilor de mediu prin suprafețele mari cu arbori combinate cu zonele verzi (zone cu gazon) irigate printr-un sistem de irrigații prin aspersiune.

Iluminatul public modern al zonei, dar și instalarea unui sistem de camere video pentru supraveghere, va crește siguranța atât a bunurilor, cât și a cetățenilor. Proiectul "Lucrări de intervenție (D.A.L.I.) reabilitare, modernizare, extindere și eficientizare iluminat public - optimizarea consumului de energie electrică în Municipiul Băilești" proiect finanțat cu fonduri europene nerambursabile, prin POR/300/3/1. Cresterea eficienței energetice în clădirile rezidențiale, clădirile publice și sistemele de iluminat public, îndeosebi a celor care înregistrează consumuri energetice mari, în suma de 7.181.593,01 lei, fonduri nerambursabile. Prin acest proiect, se monteză un număr de 1.607 lămpi de tip LED (pe fiecare stâlp se monteză o lampă), cu consumuri energetice și emisiile de CO₂ scăzute. Se realizează la nivel local sistemul de telegestuie și iluminatul public. Prin acest sistem de telegestuie, fiecare lămpă va fi comandată individual, iar comanda acestui sistem de telegestuie va fi realizată printr-un dispecerat comun cu sistemul de supraveghere video al localității. Rezultatul acestui proiect îl reprezintă scăderea consumului anual de energie primară în iluminat public și implicit scăderea cheltuielilor cu peste 50% la nivelul localității. Contractul de finanțare al acestui proiect al Municipiului Băilești, a fost semnat în data de 17.07.2019.

Rep: Cred că ar trebui să discutăm și despre proiectul privind reinființarea transportului public local. Ce puteți să ne transmiteți legat de acest proiect?

P.C.: Vreau să fac o precizare de la

început, în sensul că, alocarea aceasta pentru transportul public local, nu putea fi folosită pentru o altă investiție, ci numai pentru ceea ce și noi am depus ca proiect integrat. Proiectul integrat denumit "Îmbunătățirea mobilității urbane și reducerea emisiilor de CO₂ în municipiul Băilești", proiect finanțat cu fonduri europene nerambursabile în sumă de 45.709.487,04 lei (aproximativ 9,8 milioane euro), prin Obiectivul specific 3.2. - Reducerea emisiilor de carbon în zonele urbane bazată pe planurile de mobilitate urbană durabilă, proiect integrat care conține cinci mari proiecte de dezvoltare a localității. Acest proiect integrat conține reabilitarea și modernizarea străzilor urbane și alelor pietonale. Se asfaltează un număr de 20 de străzi urbane: Str. A.I.Cuza tronsonul cuprins între Str. Meseriasi și Str. Eroilor, Str. Ardealul tronsonul cuprins între Str. Brâncoveni și Str. HCC, Str. Banu Manta, Str. Banu Mărăcine, Str. Brâncoveni tronsonul cuprins între Str. Carpați și Str. Mihai Viteazul, Str. G-ral Ghenescu tronsonul cuprins între Str. HCC și Str. Brâncoveni, Str. Mihai Viteazul tronsonul cuprins între Str. Brâncoveni și Str. HCC, Str. Tismana, Str. Villor, Str. Libertății, Str. Cernei, Str. Ecaterina Teodoroiu, Str. Radu Paisie, Str. Speranței, Str. Tudor Vladimirescu tronsonul cuprins între Str. G-ral Eremia Grigorescu și Str. Unirii, Str. Vlad Tepes, Str. Dunării, Str. Vasile Alecsandri, Str. Maresal Averescu tronsonul cuprins între Str. Meseriasi și Str. Eroilor, Str. Ana Ipătescu tronsonul cuprins între Str. Gabroveni și Str. Dimitrie Bolintineanu.

►Continuare in pag. 5

Şedinta de consiliu

În baza Dispoziției nr. 868 din 17.10.2019 a Primarului Municipiului Băilești și în baza Dispozițiilor art. 39 alin. 1 și art. 40 din Legea 215/2001 a Administrației Publice Locale republicată, în temeiul art. 68 și art. 115 alin. 1 lit. a din aceeași lege, a fost convocat Consiliul Local al Municipiului Băilești în sedință ordinară pe data de 25.10.2019, ora 8.00 la sala de sedințe a Consiliului Local str. Prințul Barbu Alexandru Stirbey, nr. 13, la care au participat 16 consilieri, lipsește dl. Goța Florin.

Doamna Consilier juridic Mitran Iustina a declarat deschise lucrările, a supus spre aprobare procesul-verbal al sedinței, a arătat că este statutar constituită, a supus la vot procesul-verbal al sedinței anterioare și a arătat că este conform dezbatelor din timpul sedinței, procesul-verbal fiind aprobat în unanimitate.

În continuare dna. Secretar dă cuvântul dui. Președinte de sedință care invită pe dl. Primar să prezinte ordinea de zi conform dispoziției de convocare a sedinței înregistrată sub nr. 868/2019.

Se aprobă Proiectul de hotărâre privind rectificarea bugetului local. Dna. Motătăeanu arată că Municipiul Băilești a semnat contractul de finanțare, finanțat din fonduri externe nerambursabile "Îmbunătățirea mobilității urbane și reducerea emisiilor de CO₂ în Municipiul Băilești" și având vedere HG nr. 752/17.10.2019 privind repartizarea sumelor defalcate din TVA pentru echilibrare este necesară rectificarea bugetului local pe anul 2019. Dl Pistrău Marian propune să se aloce suma de 5.000 lei pentru echipa de handbal să meargă în campionatul pe perioada vacantei. Dna Motătăeanu menționează că mai putin de 30.000 lei nu le va ajunge, iar pentru această sumă necesară echipei, dl Duinean Florin trebuie sa facă o solicitare către Consiliul Local deoarece săptămâna următoare este o rectificare de buget și vor fi prinse sumele solicitate. Dl Tică întreabă de ce nu a făcut solicitare dl Duinean? altfel copii de la Liceul "Mihai Viteazul" care au obținut rezultate deosebite la olimpiade sunt dezavantajați. În anul 2018 elevii liceului "Mihai

Viteazul" nu au fost trimiși în tabăra. Dl Pistrău Marian menționează că echipa de handbal nu a beneficiat de o tabără ci doar elevii de la Liceul "Stefan Anghel" care au obținut premii la concursurile de oină. Dl Mitrache întreabă ce reprezintă suma de 90.000 lei la Casa de Cultură? Dna Motătăeanu arată că 56.000 lei reprezintă cheltuieli de la manifestările "Zilele Municipiului Băilești", 15.000 lei cheltuieli pentru baloanele cu aer cald, 8.000 lei cheltuieli la festivalul Zaibărului și Prazului, 1.000 lei cheltuieli de funcționare. Dl Mitrache solicită pentru următoarea sedință de consiliu de la Casa de Cultură situația cu cheltuielile de la festivalul Zaibărului și Prazului. Dna Motătăeanu menționează că incasările s-au făcut de Primăria Băilești la festivalul Zaibărului și Prazului, iar tariful a fost 5 lei/mp/zi.

În ceea ce privește Proiectul de hotărâre nr. 131/23.10.2019 se aprobă indicatorii economico-financiari realizati pe trim. III al anului 2019 conform anexei. Prin HCL nr. 182/2017 s-au desemnat următorii reprezentanți ai Consiliului Local în Consiliul de administrație în unitățile de învățământ de pe raza municipiului Băilești:

1. Liceul Teoretic "Mihai Viteazul": Pistrău Marian; Niță Corina Marilena; Năstase Amalia;

2. Liceul Tehnologic "Stefan Anghel": Pistrău Marian; Surcel Octavian Marius; Floricei Pătru;

3. Scoala Gimnazială Nr. 1: Năstase Amalia; Mitrache Mihail;

4. Scoala Gimnazială Nr. 3: Pelea Petrică; Gliba Gheorghe;

5. Scoala Gimnazială Nr. 4 "Amza Pellea": Surcel Octavian Marius; Grigore Gabriela;

6. Scoala Gimnazială Nr. 5 "Av. Petre Ivanovici": Niță Corina Marilena; Pascu Constantin.

Potrivit HCL nr. 183/2017 s-au desemnat următorii reprezentanți ai Consiliului Local în Comisia de evaluare și asigurare a calității în unitățile de învățământ de pe raza municipiului Băilești:

1. Liceul Teoretic "Mihai Viteazul": Gliba Gheorghe;
2. Liceul Tehnologic "Stefan Anghel":

Niță Corina Marilena;

3. Scoala Gimnazială Nr. 1: Grigore Gabriela;

4. Scoala Gimnazială Nr. 3: Surcel Octavian Marius;

5. Scoala Gimnazială Nr. 4 "Amza Pellea": Năstase Amalia;

6. Scoala Gimnazială Nr. 5 "Av. Petre Ivanovici": Mitrache Mihail.

Având în vedere solicitările unităților de învățământ de pe raza municipiului Băilești, precum și prevederile art. 4 și 5 din O.M.E.N. 4619/2014 pentru aproba Metodologiei cadru de organizare și funcționare a consiliului de administrație din unitățile de învățământ preuniversitar, modificată și completată prin OMECS nr. 4621/2015 și prin OMBN nr. 3160/2017 și prevederile art. 11 și art. 12 din OUG nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației aprobată prin Legea nr. 87/2006, propun spre dezbatere și aprobare Proiectul de hotărâre privind menținerea reprezentanților Consiliului Local în Consiliul de administrație și în Comisia de evaluare și asigurare a calității în unitățile de învățământ de pe raza municipiului Băilești.

În ceea ce privește Proiectul de hotărâre nr. 128/23.10.2019 se modifică art.1 al HCL nr. 94/28.04.2017 astfel: "Se aprobă plata cotizației anuale de 7.500 lei de către Municipiul Băilești către Asociația Grup Local Pescăresc Dunărea Dol/la care Municipiul Băilești a aderat prin HCL nr. 19/2016."

În ceea ce privește Proiectul de hotărâre nr. 130/23.10.2019 se aprobă darea în administrație a unor bunuri către Serviciul Public de Salubrizare și Spații Verzi din municipiul Băilești conform anexei.

Cu privire la Proiectul de hotărâre nr. 127/23.10.2019 se aprobă rectificarea bugetului de venituri și cheltuieli al SC PAZA CLB SRL pe anul 2019, conform anexei.

Referitor la Proiectul de hotărâre nr. 132/23.10.2019 se ia act de planul de management al SC SALUBRITATE BĂILEȘTI SRL conform anexei. Dl Pri-

mar menționează că Planul de Management este un plan ambitios și realist și se va face tot ce se poate pentru a sprijini pe dna administrator. Dna administrator solicită o comisie pentru a verifica situația societății. Dna Gabroveanu menționează că sunt sume prescrise, societatea având contracte pe perioade determinate cu beneficiari, contracte ce nu au fost reînnoite, iar gunoiul s-a ridicat normal fără a avea un contract încheiat, la Giubega s-a ridicat gunoiul ilegal.

În prezent avem 140.000 lei surme restante de la asociațiile de proprietari în municipiul Băilești. Dl Primar solicită să fie întocmit un raport de doamna contabil cu situația reală a debitelor și fiecare să fie responsabil pentru măsurile luate la societate. Dna administrator precizează că până la controlul Curții de Conturi din anul 2016 gunoiul se factura la general, după control a început facturarea pe persoană. Dna Gabroveanu întărește că sunt persoane decedate și persoane plecate în străinătate de la care nu se pot recupera debitele restante. Dl Primar arată că trebuie făcut un raport, adus la Primărie și Consiliul Local, este absurd să preia dna Administrator ce au făcut altii. Comisia să constate și dacă a greșit cineva ne întoarcem în regres, dna administrator a procedat foarte corect. Dna administrator menționează că are 2 utilaje: buldoexcavator și vadanja care nu mai funcționează de 6 ani, se vor evalua pentru a stabili dacă merită reparate sau date la casat. Dl Primar o roagă pe dna administrator să depună lista cu datorii la Consiliul Local și Primărie. Dna administrator arată că asociațiile de proprietari desii sunt date la executare nu au plătit 1 leu, în prezent avem de recuperat 250.000 lei la persoane fizice și 140.000 lei la persoane juridice din care 90% sunt asociațiile de proprietari. Dna Năstase întărește: sunteți la plan doar pe hârtie? Dna administrator răspunde că au probleme cu plata datorilor la stat, nu prea mai au bani în cont, sunt probleme și la plata concediului de odihnă a dlui Mitro. Dna Năstase întărește dacă nu s-au gândit și la facut sandwich-uri? Dna administrator răspunde că o să înceapă cu meniu dar pe parcurs se va diversifica. Dna Năstase întărește: se poate face cantina socială? Dl Primar răspunde că această cantină

a fost făcută pentru Liceu și Primărie.

În continuarea sedinței Dl Primar propune suplimentarea ordinii de zi cu următorul proiect: Proiect de hotărâre prin care se aproba organizarea festivalului cu titlu "Juveti de Băilești" în cadrul proiectului Promovarea potentialului gastronomic și a tradițiilor culturale prin organizarea festivalului "Juveti de Băilești". Dl Primar precizează că avem nevoie de acest proiect pentru festivalul "Amza Pellea", am făcut demersuri pentru promovarea tradițiilor locale, este nevoie să fie prins până la sfârșitul acestui an, sperăm să îl și câștigăm. Acest festival se realizează la Cilieni și este o provocare, vor fi activități culturale, gastronomie, activități pentru copii, ulterior vom combina cu activități ce se vor desfășura pe lacurile Balasă. Dna Năstase întărește când se va desfășura festivalul "Juveti de Băilești"? Dl Primar menționează că acest festival se va desfășura în perioada aprilie-mai 2020.

La punctul *Diverse* Dl Primar precizează că a participat la o dezbatere la nivel internațional, este de remarcat faptul ca suntem o comunitate activă, avem absorbtie foarte mare de fonduri europene, cetățenii au responsabilitatea de a întări aceste obiective. Totodată este necesar să dezvoltăm zona, avem nevoie de oameni profesioniști dar suntem în deficit de oameni calificați pe meserii. Firma SOFTTRONIC este interesată de oameni care au calificare, nu doresc să formeze personal calificat. În unitățile de învățământ avem o scădere a numărului de elevi, putem atrage copiii din localitățile învecinate. În anul 1979 orasul Băilești avea 22.037 locuitori și 7.000 de cetățeni din localitățile învecinate aveau locuri de muncă în Băilești. La momentul respectiv scoala aveau profile industriale, nu toți elevii aveau potențial intelectual pentru facultăți.

Referitor la Proiectul de reabilitare a drumului județean DJ 561 D la care Municipiul Băilești este partener, pe str. Erolor și Dreptății erau trecute în proiect canale și poduri, dl Primar menționează că va încerca să găsească finanțare la Comisia Europeană pentru acest proiect, în curând municipiul Băilești se va afla pe harta economică, a spus în încheiere dl. Primar.

Marian MILOVAN

Elevi ai Liceului Tehnologic "Ştefan Anghel" Băileşti în Cipru

aceea că în momentul în care absolvenții doresc să se angajeze în domeniile pentru care se pregătesc, întâmpină dificultăți din cauza faptului că nu dispun de experiență practică în concordanță cu cerințele actuale ale locului de muncă, lucru cauzat de deficiențe în realizarea stagiorilor de pregătire practică la nivelul scolii noastre. Este un proiect de mobilitate pentru formare profesională VET ce se adresează unui grup de 32 de elevi selectați din clasele a X-a din învățământul liceal, filiera tehnologică, specializarea tehnician agronom (16 participanți) și tehnician în instalări electrice (16 participanți) și are ca scop asigurarea pregătirii profesionale a elevilor noștri la un nivel calitativ înalt, care să conducă la apropierea viitorilor absolvenți de specificul real al calificării lor, prin oferirea celor mai mari posibilități și competențe profesionale care sunt cerute de angajatori.

Proiectul în cadrul programului Erasmus+ este: "Cresterea calității formării profesionale prin plasamente de formare în companii europene...". Acțiunea cheie a acestui proiect este formarea profesională (VET). Obiectivul general al proiectului:

- Cresterea gradului de pregătire a elevilor, prin desfășurarea de activități practice în companii din spațiu european, în vederea unor sănse sporite în carieră și o mai bună angajabilitate.

Proiectul răspunde unei nevoi identificate la nivelul școlii noastre și anume

tineret și sport în perioada 2014-2020. Cu un buget total de 14,7 miliarde de euro pe o perioadă de șapte ani (2014-2020), Erasmus+ își propune să contribuie la dezvoltarea competențelor și angajabilității (capacitatea de inserție profesională) prin oferirea unor oportunități de educație, formare și activități de tineret sau sport. Acest buget este cu 40% mai mare decât nivelul precedent al cheltuielilor din perioada 2007-2013 și reflectă importanța pe care UE o acordă acestor domenii și angajamentul de a investi în ele.

OBIECTIVE SPECIFICE

1. Dezvoltarea comportamentului specific locului de muncă, prin relaționare eficientă, practicarea muncii în echipă, cultivarea respectului, echilibrului și a toleranței în cadrul grupului;
2. Îmbunătățirea competențelor lingvistice și extinderea orizontului cultural al participanților prin impactul cu mediul cultural europeu;

3. Formarea și dezvoltarea de competențe, abilități și cunoștințe în domeniul lor de formare profesională, domeniul agricultură, în cadrul unor țări europene, astfel încât participanții să fie în măsură să-și practice profesia și să se adapteze cerintelor pieței muncii.

Parteneri și organizatii de primire Cipru.

- P Kousios Electrical LTD – ce oferă un stagiu de formare pentru calificarea tehnician în instalări electrice.
- Amargesti Equestrian Club LTD • Organizația intermedieră: Marios Petinos Construction/ Developers LTD asigură cazarea participanților în PAPHOS, organizează mesele participanților, asigură transportul local pe perioada stagiuului, organizează programul cultural, vizite la diferite obiective, monitorizează participanții, realizează evaluarea acestora, rapoarte finale certificatul Europass Mobility.

Așa cum am spus, prin desfășurarea de activități practice în cadrul unor firme de profil din spațiu european, proiectul

va asigura pregătirea profesională a elevilor noștri la un nivel calitativ înalt, care va conduce la apropierea viitorilor absolvenți de specificul real al calificării lor, prin oferirea celor mai mari posibilități și competențe profesionale care sunt cerute de angajatori.

Mobilitatea va deschide drumul spre cooperarea internațională în domeniul formării profesionale, va sprijini dezvoltarea resursei umane din școală, va avea rolul de stimulent pentru ceilalți elevi ai scoli.

Elevii participanți la stagiu, aflați în formare initială pentru calificarea tehnician în instalări electrice, își vor desfășura stagiu în cadrul companiei P Kousios Electrical LTD și în cadrul companiei Amargesti Equestrian Club LTD;

• Mobilitatea va deschide drumul spre cooperarea internațională în domeniul formării profesionale, va sprijini dezvoltarea resursei umane din școală, va avea rolul de stimulent pentru ceilalți elevi ai scoli.

Datorită colaborării benefice cu partenerii din Cipru, Liceul Tehnologic "Ştefan Anghel" Băilești dorește continuarea colaborării și în viitor urmărindu-se implementarea și a altor proiecte.

Prof. Floarea TUNCU

În toată această perioadă de timp, Asociația noastră culturală a desfășurat activități educative pentru toate vîrstele, atingându-și obiectivele propuse: în domeniul învățământului, am plecat de la construirea unor parteneriate cu scociile din localitate, din comunele învecinate, cu liceele din zonă, cel mai bun exemplu fiind colaborarea cu Liceul "Gheorghe Marincu" din comuna Poiana Mare.

De la clasele I-XII, s-au desfășurat activități practice (lectii deschise) și am participat la un proiect național pe tema "Predarea Istoriei într-un bordel", clasându-ne pe locul VI, la același număr de puncte ca și Muzeul din Constanța, acumulând un număr de 79 de puncte din cele 100 posibile. Noi ne-am bucurat, chiar dacă nu am câștigat maximul de puncte, ne-am ambătonat în continuare și am reusit să finisăm Muzeul Satului în propria casă, fapt ce ne-a permis extinderea activităților educative și creșterea numărului de vizitatori, mai ales în perioada de vară, când Muzeul Olteniei lucrează pe sănătul Arheologic "Castravita".

În toată această perioadă de timp am fost vizitați de studenții români de la Facultățile de Istorie din țară, precum și englezi, americani, bulgari etc, care au făcut consemnări în Cartea de Onoare a Asociației, părările și aprecierile lor mă mandresc și îmi dau un adevărat impuls pentru activitatea viitoare.

Asociația Culturală Castravita (2009-2019)

- Un deceniu de activitate -

Contactul cu alte organizații culturale la nivel județean și național ne-a permis să organizăm la nivel național simpozionul "Obârsia neamului nostru", despre care Academicianul Liviu Sofonea, prezent la simpozion, spunea "La Dolj s-au pus bazele unei cîtorii care este o adevarată supapă culturală, prima de acest gen după revoluție în orașul Craiova."

Cel mai important proiect pe plan local rămâne cel intitulat "Pe urmele Desenilor" pe o perioadă de 3 ani de zile, unde am localizat din punct de vedere cronologic comuna Desa după traseul parcurs de-a lungul anilor.

Prima asezare civilă numită "Desa Antică" am localizat-o chiar pe malul Dunării, printre o bornă din ciment înaltă de 1,50 m, cu o placă de marmură cu inscripția "Desa Antică" datând din anul 500 î.HR. Întreaga activitate s-a desfășurat cu un ceremonial religios și cultural pe parcursul unei zile ale lunii august 2016. Activitatea s-a încheiat la sediul Asociației Culturale Castravita din comuna Desa și au participat cca 50 de invitați, o parte din ei au luat cuvântul pe malul Dunării, iar cealaltă parte la Muzeul Castravita.

În anul următor a avut loc o mare sărbătoare pe parcursul a 2 zile, 2 și 3 septembrie 2017, intitulată "Desa Medievală", în care s-a slobozit și oficiat din punct de vedere religios, Monumentul Unirii, în memoria soldaților căzuți în luptele cu turci de la Jdega în anul 1596 (Jdega era o asezare pe moșia Desei care a dispărut cu timpul, astăzi cum s-a întâmplat și cu satele Rogojeni și Misna, care au aparținut tot desenilor, dar și ele dispărute cu timpul).

Monumentul Unirii a fost dedicat Centenarului Marii Uniri din anul 2018, la eveniment au participat cca 100 de persoane, istorici au omagiat faptele mercenarilor, au scos în evidență personalitatea marei voievod Mihai Viteazu și au apreciat valoarea artistică a ansamblului arhitectural așezat pe locul unde locuiau desenii în urmă cu 400 de ani. Astăzi se numește punctul "Avicola", cu o poartă mare, ce dă senzația chiar de Ev mediu.

În anul 2018, la conferința de vară dedicată Centenarului, unde au participat peste 20 de personalități, s-a desfășurat în centrul civic al localității unde se găsesc

cele 2 monumente ale eroilor din primul și din cel de-al doilea război mondial. La această manifestare culturală religioasă, au fost pomeniți eroii de către soborul de preoți, iar oamenii de știință prezentați, istorici, matematicieni, ingineri, au scos în evidență contribuția desenilor la războiul pentru întregirea neamului românesc. Aproape toate personalitățile prezente la manifestare au luat cuvântul în plen. Activitatea din 2018 s-a încheiat cu un tur de monumente ridicate pe raza comunei Desa încheindu-se cu vizitarea muzeului și semnarea în Cartea de onoare.

Ceea ce nu am putut să realizez pe plan național a fost Festivalul "Lache Găzaru" (la care am cerut sprijin tuturor colaboratorilor, dar fără rezultat). De aceea, la Simpozionul Păcii de la Craiova, organizat de Arta Zamolxe, iar cu acest prilej fac un apel către toti colaboratorii și în special a domnului Tudor Gheorghe, căruia i-am dedicat această manifestare culturală de Ziua Mondială a Păcii.

Realizarea acestui festival național ar deschide drumul unor noi talente,

deoarece "Lada de zestre" nu și-a spus până acum cuvântul final. Valorificarea acestui festival ar face să ne amintescă de "Obârsia neamului nostru" pe care îl organizăm în fiecare an la Craiova, fiind deja la a III-a ediție.

Simpozionul Păcii de la Craiova îl întâmpină cu înființarea a 2 filiale noi cu numele Castravita, este vorba de filiala Calafat și de filiala Băilești.

Prima ieșire în afara granitelor județului a fost pe data de 28 iulie 2019 la Stroiești de Argeș, fiind reprezentati de o delegație a Asociației Culturale Castravita, din Desa, Calafat și Băilești, unde au fost prezenți Profesor - Universitar - Doctor - Inginer Nicolae Leonăchescu și domnul conferențiar Alin Olărescu, cel care a preluat conducerea Asociației de la Stroiești, care se află la a 47-a aniversare a Academiei Române.

Asociația Culturală Castravita a pregătit un moment festiv deosebit, deoarece pe 9 iulie 2019, domnul Nicolae Leonăchescu împlinise 85 de ani, iar în programul de activități unul din puncte era și sărbătorirea acestui mare om de știință cu peste 600 de lucrări științifice în domeniul, 50 de cărți din domeniul diferite, membru de onoare al mai multor academii din lume, Doctor Honoris Causa al Universității din Craiova.

Președintele Asociația Culturală Castravita Profesor Marin OPRISAN

UNIVERSITATEA CREȘTINĂ „DIMITRIE CANTEMIR”

PETRE ȚURLEA

CAROL AL II-LEA ȘI IULIU MANIU

EDITORIA
Semne

Desigur, noul suveran nu va respecta niciuna din condițiile impuse de Maniu, căci va actiona sfidător tocmai contrar acestora. Va spori rolul Camarilei Reale, o va reduce în grabă în țară pe Magda Lupescu; mai mult – în scopul trecerii la un regim de dictatură regală, va începe asaltul asupra celor două partide istorice, procedând la erodarea și chiar la scindarea acestora. Va încuraja disidența lui Alexandru Vaida-Voevod și marginizarea lui Maniu, ofensat pentru modul grosolan în care Palatul își încalcă angajamentele de la Restaurare. Mai mult decât atât: Carol impune un guvern "de uniune națională", cu alte cuvinte obedient regelui și care să pregătească noi alegeri parlamentare. Ca urmare a fondului politic tensionat și a scorului rusinos de la alegeri (14,99% față de 77,76% în 1928!), Maniu demisionează de la șefia PNT (îl urmează obedientul Vaida Voevod și apoi precatul Ion Mihalache) dar rămâne, în continuare, cel mai influent om din partid.

În acest sens, fin politician, Regele înțelege că, fără Maniu, PNT slăbește iar PNL, rămas fără adversarul tradițional, devine prea puternic. Dialogul celor doi, de la Sinaia (28 iulie 1931) demonstrează verticalitatea și respectul pentru Constituție ale "Sfinxului de la

Lecturile unui pensionar

România interbelică, de la extaz la agonie (II)

Petre Țurlea - "Carol al II-lea și Iuliu Maniu"
Editura Semne, București, 2013

Bădăcin": "Viata particulară a Regelui și a conducătorilor de popoare interesează viață publică, e îndreptar!"

La guvernare Carol aduce apoi o echipă condusă de Nicolae Iorga și profită de disidența lui Vaida-Voevod, care întețește preluarea PNT dar și o eventuală guvernare tărâniștă cu el ca premier. În acest context, temându-se că partidul ar putea intră pe orbita lui Carol, Maniu revine la conducerea acestuia dar și a unui nou guvern. Reușește să amelioreze relațiile reginei Elena cu fostul ei soț, aceasta obținând o serie de concesii, inclusiv dreptul de a locui în țară pe timp nelimitat, venituri suplimentare și libertate deplină în relațiile cu fiul ei Mihai.

Totusi, Regele ignoră iarăși înțelegările făcute și acceptă tacit afacerile oneroase ale Camarilei sale, ceea ce determină o nouă demisie a lui Maniu de la guvernare, spre satisfacția secretă a lui Carol, care instalează din nou pe Vaida-Voevod ca prim-ministrul; apoi, după ce și acesta renunță, sunt aduși la putere liberalii, sub I.Gh. Duca. Acesta, la rândul sau, are girul băncilor europene creditoare ale Angliei și Franței, al miscării sioniste (Duca le promisese anihilarea Miscării Legionare, considerată antisemita) și, surprinzător, sprijinul Elenei Lupescu, pe care Duca o omagiase recent!!!

Urmează noi alegeri parlamentare și guvernul lui Duca face eforturi nedemocratice pentru a obține victoria, inclusiv interzicerea participării la scrutin a Miscării Legionare. Consecința este brutală: la 29 decembrie 1933, pe peronul gării din Sinaia, Duca este ucis într-un atentat legionar. Carol, desigur,

acceptă decizia premierului său, se bucură acum de pedepsirea celui care, la urcarea sa pe tron, făcuse legămantul cu "țăratul mării"!

Urmează noi miscări centrifuge în rândul celor două partide tradiționale, desi Maniu încearcă să coaguleze o mare coaliție tărâniștă-liberală în tentativa de a împiedica instaurarea dictaturii regale. Curios este doar detaliul că Maniu, prin convinceri, este un monarhist inveterat dar, totodată, intransigent cu derapajele suveranului său. Iar prin prestigiul său personal, liderul tărânișt Izbuteste să creeze o puternică miscare anticărlășă, la care aderă și legionarii lui Corneliu Codreanu. De mentionat însă, că discursurile violente ale lui Maniu vizează mai ales Camarilă și pe Elena Lupescu sau guvernul liberal; nu însă și pe Rege, care este atacat doar voalat și indirect. Desigur însă, cenzura tăia pasajele ostile ale liderului tărânișt!

În acest context, pentru 14 noiembrie 1935 este proiectată o uriașă manifestație vizând răsturnarea guvernului Tătărescu, "chiar prin vârsare de sânge", aşadar lovitură de stat; eventual, însusi regale era "fortă" să accepte dezideratele PNT, inclusiv îndepărțarea Oculei (Lupeasca și evrei din jurul acesteia). S-a impus chiar un imn oficial al partidului, "Imnul tărânișii", cu "substrat revolutionar".

În lătuși paraziți ai țării
Si voi tirani, limbuți, ciocoi!
Tărani și frați de suferință
Veniti sub steag la biruință,
Uniti-vă cu noi!

Dar, după promisiunile vagi și perfide ale monarhului, liderul oficial al tărâniștilor, Ion Mihalache, decide anularea manifestării, spre dezamăgirea numerosilor susținători, îndeosebi adeptii lui Maniu.

Inclusiv a comuniștilor care, cu asentimentul Moscovei, se doreau implicati în evenimente.

Uterior, în viața politică românească s-au amplificat violențele verbale și chiar fizice, mai ales prin Mișcarea legionară. La Congresul studentesc de la Tg. Mureș (1936) s-au lansat sentințe cu moarte pentru unii lideri politici și chiar pentru... Elena Lupescu. Pe acest fond, asistăm la radicalizarea discursului politic al lui Maniu, vizavi de deviațiile de la Constituție ale suveranului și de relația acestuia cu Camarila și Duduia! Înăsprirea atitudinii lui Maniu induce, în cadrul PNT (mai ales lui Ion Mihalache) ideea că "Sfinxul" devine un obstacol în calea accesării partidului la guvernare. Doar că enorma popularitate a acestuia face imposibilă excluderea din organizație... Totodată, legat de atragerea unor forțe de stânga (în 1936, la o manifestare comună, unele placarde consemnau sloganul "Trăiască Ana Pauker!!!"), Maniu face precizările de rigoare, cu distincția netă dintre democrație și comunism, cel din urmă fiind dezavuat pentru tendințele de a instaura o formă de dictatură...

Între timp, succesiunea evenimentelor interne și internaționale aduce tot mai mult drămațism. Presa și siguranța vehiculează ideea unui complot (cu sprijin sovietic și francez) vizavi de înălțarea lui Carol, înlocuirea lui cu Mihai, readucerea în țară a Elenei, alungarea Lupească și instituirea unei noi Regente, instalarea lui Nicolae Titulescu ca premier, sprijinit de... Komintern!

Nici alternativa unei alianțe cu legionarii nu este agreată de Maniu: în ciuda unor tinte comune, uriașe diferențe doctrinare separă cele două formațiuni, în special practica asasinatelor politice.

În paralel, situația lui Carol al II-lea se subrezeste și pe plan familial: îndepărțarea prințului Nicolae, căsătorit fără aprobată fratelui sau regal, deci prin încălcarea Statutului dinastic, se produce din cauza imixtunii Magdei Lupescu. Consiliul de Coroană a aprobat cvasi-norma propunerea de alungare a prințului (exceptie - Nicolae Iorga), pe care Maniu o dezaproba în particular, nefind membru al acestui organism.

Va urma!
Marian Pilirnea

Conceptul de motricitate

► Continuare din pag. 4

Prin miscare are loc o distribuire în timp și spațiu a mesajelor în prezență schemei corporale și a programului motor în funcție de care se realizează programarea și distribuirea informațiilor aferente pentru coordonare generală bilaterală sau segmentară.

La baza oricărei miscări stau anumite legități, A. Dragnea menționând:

* legea unității sau a eficienței care se referă la obținerea unor rezultate eficiente cu un consum redus de energie;

* legea efortului voluntar care se referă la caracteristica intențională a miscării ce presupune o elaborare mintală, organizare ratională a energiilor;

* legea temporalității și spatialității care se referă la traectoria și ritmul optim de desfășurare a miscărilor.

Evident instruirea sportivă trebuie să țină seama de aceste legi dar și de datele medico-biologice, deoarece funcțiile "Fizice" joacă fiecare un rol determinant, intercondiționându-se între ele. Intercondiționarea este extinsă și asupra funcțiilor psihice, deoarece miscările sunt controlate cognitiv, iar aceste cunoștințe adăugate exercițiului fizic duc la însuirea pricerilor motrice. Factorii emoționali în combinație cu necesitățile fundamentale de activitate și sociabilitate se află la originea motivărilor motrice. Activitatea motrică are aproape întotdeauna un caracter de interacțiune socială, relațiile care se stabilesc între ființe sau grupuri umane fiind caracterizate prin adaptarea de roluri sau reacții de deschidere și de comunicare interpersonală.

Virginica CIONTU

"Marșul Piciumanilor" la Băilești

"Dacă nu îi învățăm noi pe copii pacea, alții îi vor învăța violența." Colman McCarthy

Pe 21 septembrie 2019, într-o însorită zi de sămbătă, Scoala Gimnazială Nr. 3 Băilești a organizat în Băilești "Marșul Păcii – Marșul Piciumanilor", acțiune desfășurată cu ocazia Zilei Internaționale a Păcii, sub stindardul "Toți copiii lumii doresc pacea!".

Activitatea s-a desfășurat în contextul organizării la aceeași dată la Craiova a Simpozionului Internațional de Pace "România – țara Păcii și Sarmizegetusa 2050 – Capitala Păcii Mondiale", aflat la prima ediție, organizat de Grădinița cu program Prelungit Raykids Cârcea, Asociația Arta Zalmoxa, Asociația Avangarda de Sacrificiu, Consiliul Mondial Român, Academia Daco Română și Asociația Castravita.

Copiii de la grădinițele și scolile din Craiova, Calafat, Băilești și Desa, Dolj și din Vârnavători, Mehedinți au promovat pe 21 septembrie 2019 valorile mondiale referitoare la păstrarea păcii în lume, militând împotriva războiului și au semnat Primul Tratat de Pace Mondial.

Pe o pânză albă, lungă de 160 de metri, copiii și-au aplicat palmele colorate și au scris cuvântul "pace". Bucăți din această pânză se semnifică "Tratatul păcii mondiale" a fost trimis Președintiei și Guvernului României, ambasadelor și consulatelor din România și din străinătate, dar și ONG-urilor care milităază pentru pace.

Potrivit organizatorilor, evenimentul prin care este marcată Ziua Internațională a Păcii în cele cinci localități a fost cel mai mare de acest gen din România din ultimii 30 de ani.

La nivelul municipiului Băilești, preșcolarii și elevii Scolii Gimnaziale Nr. 3 Băilești, însoriti de bunici, părinți și cadre didactice, și-au manifestat dragostea pentru neam și țară, față de planeta întreagă, purtând în mâini baloane și steagule în culorile drapelului național și au ținut să transmită concetențenilor că, pentru a trăi în armonie și pace într-o societate, e nevoie de cultivarea respectului și dragostei pentru darurile pe care Dumnezeu ne le-a oferit.

Multumim pentru colaborare domnul Adrian Pop, domnului prof. Marin Oprisan, președintele Asociației Culturale "CASTRAVITA", doamnei Janeta Vlad, Primăriei municipiului Băilești și tuturor persoanelor care s-au alăturat copiilor noștri în acest marș al păcii care și-a atins obiectivul, acela de a transmite mesajul lor că oamenii trebuie să respecte și să iubească planetă și să trăiască în armonie și pace.

Prof. Angela STAICU

Nevoia de a citi în societatea contemporană

Interviu acordat redactorului GdB Carmen MITRACHE de către eleva Mihaela MONCEA, Cls a X-a, LMV

C.M. – Lectura este un mijloc de a evada din realitatea cotidiană, în momentele când în jurul tău devine grea și apăsațoare, cartea este portalul magic spre o altă dimensiune?

M.M. – Eu cred, că toti aceia care caută prin resursele magice ale lumii în care trăim o cale de a accede alte realități nu a căutat cu destulă pasiune o carte. Nevoia de a citi este dorința umană de a părăsi pentru câteva ceasuri, propriile probleme sau fie și numai pentru a te delecta.

C.M. – Consideri că lectura îți umple vidul interior creat de superficialitatea lumii în care trăim?

M.M. – Se spune că: "acolo unde săracia și neglijența oamenilor a plantat gunoi, literatură a ridicat palate." Prin carte ape care o îți în mână se revarsă în lume harul gândirii a celui care a scris-o,

dar și al acela al ignoranței, căci atunci când citești, tot ceea ce este urât se duce într-un spațiu de care timp de câteva – neprețuite – clipe ai uitat totul.

C.M. – Mihaela, tu eşti o adolescentă care crezi, că lectura te "trimită" într-o lume care încearcă în permanentă să te abată în drumul spre adevăr?

M.M. – Nu, eu cred că personajele îți vorbesc, pentru că ele au înțeles rosturile acestor lumi tainice. Primul act de înțelegere e dureros, căci miciile sau mariile adevăruri nu sunt comode. Pe urmă însă, amara înțelegere te face să te simți mai puternic și după acest sentiment ajungi să târnesci ca orice dependent, care rezinte până în adâncul sufletului chemarea viciului său.

C.M. – Tu crezi, că nevoia de lectură la cei ce o iubesc este aprigă, pentru că în timpurile care le trăim omul nu a

resimțit dramatic presiunea sistemului să nu a avut atâtă nevoie să înțeleagă lumea în care trăiește?

M.M. – Da, eu cred că în zilele noastre cererea de evadare e mare, piata s-a adaptat, iar literatură e concurată de cinematografie sau jocurile pe calculator. Cei care evadă în lectură sunt însă avantajați, pentru că vocabularul lor face progrese vizibile prin comunicare expresivă și astfel devin mult mai inteligenți, își dezvoltă imaginația, dar cel mai important este faptul că sunt capabili să creeze, ceea ce conținează încrederea în sine, pasiunea și telul pe care și-l doresc să-l atingă în viață.

C.M. – Multumesc mult pentru interviul acordat și-mi doresc ca toti adolescentii să-ți urmeze stătul și prin lectură să reusească să-si hrânească sufletul și mintea într-o manieră progresistă.

Conceptul de motricitate

Conceptul de motricitate nu poate fi privit în afara conceptului de mișcare în general, mișcare biologică în special. Provenit din latinescă "Movere", mișcarea desemnează o iesire din starea de imobilitate, stabilitate, o schimbare a poziției corporului în spațiu în raport cu unele repere fixe. În sens mai larg, dar perfect valabil pentru o înțelegere sistemică a noțiunii, mișcarea înglobează toate schimbările și procesele (transformările) care au loc în organism. Se vehiculează chiar ideea de impuls interior, care provoacă schimbarea, din termenul "move-re" derivând și noțiunile: motiv, motivatie.

Un aspect interesant este definit ca exprimând o înșuire a ființei umane înălăturată și dobândită de a reacționa cu ajutorul aparatului locomotor la stimuli externi și interni, sub forma unei mișcări. La baza motricității stau o serie de factori neuro-endocrinio-musculari și metabolici, care condiționează deplasarea în spațiu a corpului uman sau a segmentelor sale.

În Dictionarul explicativ al limbii române "motricitatea" se definește ca o "capacitate a activității nervoase suplimentare de a trece rapid de la un proces de excitare la altul, de la un stereotip dinamic la altul". Această definiție ni se pare ușor simplistică, limitând acest complex de funcții la un proces de transmitere a bio-potentialelor nervoase. O altă definiție consideră motricitatea ca "ansamblu al funcțiilor fiziologice care asigură mișcarea la oameni și animale". Motricitatea reuneste totalitatea actelor motrice efectuate pentru întreținerea relațiilor cu mediul natural sau social, inclusiv prin efectuarea deprinderilor specifice ramurilor sportive. Este vorba de actele motrice realizate prin contracția mușchilor scheletici. Desi unele dicționare consimnează ca sinonim termenul motilitate, drept acea apătudine de a efectua mișcări spontane sau reacționale la om, noi considerăm că acesta este propriu activității musculaturii netede, viscerale, care nu au o expresie mecanică vizibilă.

Un alt termen utilizat în studiul motricității este adjecțivul "motor" provenit din latinescul motor, cel care produce o miș-

care sau care o transmite. Substanțiativ acesta desemnează aparatul care transformă în energie mecanică alte forme de energie. În sens figurat, acest termen reprezintă cauza unei acțiuni, motivul determinant.

O altă noțiune utilizată în contextul studiului motricității este cea de efector, ce reprezintă un ansamblu de celule-țintă, care excitează de un stimул (influx nervos, hormon) răspund printr-o reacție specifică a spațiului: motricitatea. Evidențiem că domeniul motricității cuprinde o infinitate de mișcări, de la cele mai simple acte motrice, ca reacții elementare la diferiți stimuli, până la formele de exprimare corporală complexă, specifice unor ramuri de sport și unor domenii artistice consacrate (gimnastică ritmică sportivă, patinaj artistic, balet clasic, modern).

Rolul motricității. Omul își percepse mediul ambient pe baza informațiilor pe care îi le aduce sistemul său senzorial. El trăiește experiențe care nu sunt înregistrate și combinate cu suma experiențelor dobândite contribuie la influențarea comportamentului viitor. Prin voință, limbaj și acțiunile sale motrice, individul reacționează dar și modifică mediul în care trăiește experiența sa, fiind deci constituită din experiență trăită și comportamentul dobândit. Este recunoscut faptul că în cursul primilor ani de viață, motricitatea reprezintă unul din principalele mijloace de cunoaștere a mediului prin manipularea obiectelor și contactul cu lumea exterioară. Dezvoltările organice î se adaugă o specializare a funcțiilor ce permite motricității continuarea la alt nivel a raporturilor omului cu mediul înconjurător.

Activitatea fizică, desigur este determinată de o serie de factori se manifestă ca un

tot coherent în care este inclusă întreaga personalitate a individului. Antropologia filozofică recunoaște în prezent legătura indisolubilă dintre spirit și corp, ultimul fiind cel prin care experiențele trăite și cunoștințele dobândite permit cunoașterea și autocunoașterea individului. Prin activitatea motrică copilul devine conștient de posibilitățile și limitele sale, în condițiile reușitei sau nereușitei, alături de ceilalți și uneori contra lor, în lupta cu sine sau contra naturii, tânărul învăță să se înțeleagă mai bine și să cunoască mai bine lumea.

Prin motricitatea desemnată ansamblul funcțiilor care dirijează și controlează mișcarea. Ea exprimă o înșuire a omului ce cuprinde totalitatea actelor motrice efectuate pentru întreținerea relațiilor cu mediul natural sau social, inclusiv prin efectuarea deprinderilor specifice ramurilor sportive. Conceptul de motricitate definește o înșuire a omului înălăturată sau dobândită manifestată la nivelul aparatului locomotor, cu ajutorul căreia acesta reacționează la stimuli externi sau interni sub forma unei mișcări. Comportamentul motric apare ca o înlanțuire complexă de mișcări, atitudini sau posturi ce permit adaptarea la mediul prin răspunsuri adecvate situației.

După cum remarcă A. Dragnea, conceptul de motricitate nu poate fi abordat în afara conceptului de mișcare cu trimitere directă la cea biologică. Motricitatea reprezintă deplasarea unui corp în timp, ieșirea dintr-o stare de stabilitate, o schimbare a poziției corporului în spațiu (raportat la anumite repere convenționale), o transformare, o schimbare.

Mișcarea umană este o unitate rezultată din corelația funcțională integratoare a organismului în ansamblu său și mediul. Sunt patru elemente determinante ce oferă imaginea în ansamblu a mișcării: aparatul locomotor, sistemul coordonator al mișcărilor, aparatul energetic susținător și principiile cibernetice pentru abordarea unitară a acesteia. Precizia, coordonarea, expresivitatea actului motric sunt caracteristici ale mișcării determinate de mecanismele psihomotrice.

►Continuare in pag. 2

Urme ale familiei Barbu D. Știrbei...

În sinuosul drum parcurs de oamenii locurilor de-alungul secolelor, pe această bucată de pământ care s-a numit și se numește încă Băilești, sau produs evenimente istorice care au determinat schimbarea stăpânitorilor mosiei, de foarte multe ori. Începuturile trebuie să fi fost în vremea lui Mircea cel Bătrân și în următoarele perioade istorice, moșia a stârnit interesul trecând în continuare la Neagoe Basarab, la Radu Paisie, la boierii Craiovești, la Mihai Viteazul, Matei Basarab, Constantin Brâncoveanu și apoi familia Gheorghe Bibescu, de la care, începând din 1828 (1832), a urmat familia Barbu Dimitrie Știrbei până în anul 1945, după care a urmat o altă epocă istorică care a durat până în anul 1989.

In titlu anunțam că vom discuta numai de acei reprezentanți ai familiei Știrbei care au fost prezenți în Băilești ca reprezentanți-moșnenitori ai acestei famili.

In acest scop am reținut din genealogia familiei numai pe aceiai al căror nume se leagă și formează urme de nestere în amintirea și în realitatele din Băilești.

In acest context ne oprim la Barbu D. Știrbei care s-a născut în Craiova în anul 1799. El a venit în Băilești să-și ia în primire moșia, dar fiindcă era antrenat în problemele de conducere ale Tării Românești, pe vremea aceea era biv-velvornic, a lăsat totul pe seama fiului său, Alexandru B. Știrbei. Cine a fost Barbu D. Știrbei înțelegem foarte bine dacă citim lucrarea lui Nicolae Iorga "Viața și domnia lui B. D. Știrbei", oricum reținem că a fost așa cum înșusi a spus "Domn stăpânitor a toată Tara Românească între 1849-1856". În timpul lui s-au dat următoarele legi și s-au înființat următoarele instituții: Codul de Comerț 1840; Scoala de fete Elisabeta Doamna 1843; Scoala Militară 1849; Legiuirea

rurală 1852; Teatrul Național 1853; Scoala de hirurgie 1855.

Memoria populară retine că la timpul la care a devenit stăpânul mosiei Băilești el însuși a făcut proiecția asezării propriu-zise, promîndu-le oamenilor că vor deveni și ei bogati și vor avea străzi largi încât să poată întoarce carul lung în fața proprietății. Murea în anul 1869 la Nizz. După moartea sa și fiul său Alexandru B. Știrbei s-a străduit să asigure satului Băilești posibilitatea de a fi contemporan cu progresele societății, în general. A fost prezent activ la viață publică a localității și aceasta se poate constata de pe bunurile imobile care au rămas, precum cruci de la sfintirea podurilor de trecere dintr-o parte în cealaltă a localității dar mai important, biserică Adormirea Maicii Domnului din Băilești. De pe pisania scrisă pe partea de vest a zidului bisericii, se pot cîti însemnărî în legătură cu această sfântă biserică, o construcție architectonică neo-românească cu un interior deosebit de ale celorlalte biserici din localitate, care asigură credinciosilor un loc intim de meditație. Biserica a fost construită între 1885-1887 cu contribuția Prințului Alexandru B. Știrbei și a enoriașilor din localitate și din împrejurimi, care au venit în număr foarte mare la sfintirea bisericii și au participat la o sfântă masă euharistică. Grăție preotilor care s-au succedat, de atunci și până astăzi, biserică dăinuie și azi, 132 de ani și este declarată monument istoric de cult. 6 copii a avut din care doi de sex masculin care au continuat ca moșnenitori ai moșiei Băilești. Aceștia au fost cunoscuți pentru ridicarea morală și culturală a localității în condițiile în care ne găsim în finalul evului mediu și trebuie să înțelegem lucrurile în acest context. Urmașii au fost sprijinitorii învățămîntului

primar în epocă asigurînd condiții pentru scolarizarea copiilor și pentru menținerea școlilor respective. Alexandru Știrbei a vrut să-și lege numele de două instituții culturale: Biserică Adormirea Maicii Domnului și Scoala Gen. Nr.1 în imediata apropiere.

Gheorghe Știrbei a continuat idea emancipării sătenilor mai cu seamă în dezvoltarea agriculturii. În timpul lui s-au făcut împroprietăririile de după Războiul de Independență și s-au dat pământuri în baza legii date de A.I.Cuza la 1864, prin împroprietărirea într-o zonă ce s-a numit până la 1850, legiuiri. De la Gheorghe Știrbei ne-au rămas multe urme care, mai cu seamă după 1948, au rămas chiar numai urme, pentru că moara a început să se dărâme, magazinele de asemenea, iar dependințele de la curtea lui Știrbei au început să se sterge. Dacă G. Știrbei murea la 1917, la palatul Știrbei au început să se face fortări pentru să se instaleze alte unități: scoala gimnazială de fete, comitetul orășenesc de partid și administrația orașului, astfel încât, clădirea a rămas de necunoscut și interiorul de asemenea. În curtea fostului palat au fost construite alte instituții: postă, telefoanele. Așa că gardul construit din cărămidă zidită cu beton a fost distrus și odată cu aceasta a dispărut și scena biblică cu Sf. Gheorghe ucigând balaurul, fără a se ține seama că scena biblică era o mărturie despre Sf. Gheorghe, ocrotitorul așezării. Gheorghe Știrbei a avut drept urmași moșnenitori, două fiice – Alexandra și Maria (Marina). Prima a fost căsătorită cu George Mihail Cantacuzino, arhitect. G. M. Cantacuzino desemnat era ginere, a fost cel care a contribuit la terminarea lucrărilor de restaurare ale bisericii Sf. Nicolae cu o sumă de bani

►Continuare în pag. 6

Municipiul Băilești 2008-2019

Interview cu domnul Costel PISTRITU, Primarul Municipiului Băilești, realizat de domnul profesor Valentin Turcu

►Continuare din pag. 1

Se modernizează trotuarele la un număr de 23 de străzi urbane: Str. Av. P. Ivanovici, Str. HCC, Str. G-ral Dragalina, Str. A. I Cuza, Str. Ardealul, Str. Banu Manta, Str. Banu Mărăcine, Str. Brâncoveni, Str. G-ral Ghenescu, Str. Mihai Viteazul, Str. Tismana, Str. Villor, Str. Libertății, Str. Cernel, Str. Ecaterina Teodoroiu, Str. Radu Paisie, Str. Speranței, Str. Tudor Vladimirescu, Str. Vlad Tepeș, Str. Dunării, Str. Vasile Alecsandri, Str. M-șal Averescu, Str. Ana Ipătescu. Se construiește o stație de capăt autogară și un număr de 58 stații de transport public local, pentru cele patru trasee de transport public de persoane, la nivelul localității.

De asemenea, se construiește un centru intermodal de tip Park&Ride - parcare pentru autoturismele personale, se achiziționează un număr de 5 autobuze electrice, ce vor opera pe cele 4 trasee desemnate în Planul de Mobilitate

Urbană Durabilă al Municipiului Băilești. Construcția centralului de închiriere a unui număr de 100 bici-cicle, care va avea 7 puncte de închiriere la nivelul localității, realizarea sistemului de bilete integrat pentru călători e-ticketing cu componente – puncte speciale de vânzare legitimații de călătorie cu automate, echipamente specifice instalate în autobuze și în statii – dispozitive de validare carduri, unități GPS, modernuri, routere, dispozitive mobile de verificare a cardurilor, sisteme centrale informatică cu aplicații software pentru achiziționarea electronică a biletelor de transport public. Contractul de finanțare al acestui proiect al Municipiului Băilești, a fost semnat în 09.10.2019.

Rep: Să discutăm și despre proiectul privind reabilitarea satului de vacanță.

Ce puteti să ne spuneți?

P.C.: Proiectul integrat "Îmbunătățirea serviciilor sociale, educationale, culturale, re-creative și de siguranță în Municipiul Băilești" în valoare de 13 208 054,81 lei, depus prin POR /381/13/1/ îmbunătățirea calității vietii a

populației în orașele mici și mijlocii din România, depus la ADR Sud Vest Oltenia, conține proiectele de construire clădiri Grădiniță nr. 3 Scoala gimnazială nr.1 strada Panduri nr. 65 (clădire parter cu dotări, loc de joacă și amenajări exterioare, teren de sport multifuncțional), modernizare și reabilitare Sat de Vacanță (crearea de oportunități pentru copii, pentru a putea accesa la activități culturale, educationale și recreative), înființare – dotare dispecerat privind monitorizarea sistemului de supraveghere video, care va avea un număr de peste 300 de camere de supraveghere. Contractul de finanțare al acestui proiect al Municipiului Băilești, urmează să fie semnat.

Rep: Domnule primar, vă urăsc succes pe mai departe!

P.C.: Multumesc, doresc să-i asigur pe concetăteni, că modernizarea localității noastre aduce o încredere tuturor celor, care în viitorul apropiat vor veni să investească aici.

Sărbătoarea "Zaibărului și a Prazului"

Scoala Gimnazială "Av. Petre Ivanovici" Băilești

Ateliere de creație, concursul gastronomic, expoziția cu vânzare a produselor de toamnă, scenete, cântece și voie bună... toate pentru a sărbători toamna, toamna cea bogată din sufletele băileștenilor, dar și din cămările acestora.

"Struguri aurii în vii
Prune mari și brumării
în cămară le vom pune
Că la iarnă tare-s bune"

În scoală, fotografia începe de miercuri... copii, părinți, bunici încep să se întreacă în a aduce produse preparate în casă: compot, dulceață, zacuscă, murături... Este o întrecere din care toată lumea are de câștigat pentru că gospodinele băileștene dau dovadă de inventivitate. Odată ajunse în scoală, produsele încep să fi etichetate... etichete personalizate... să știe cumpărătorii că au luat de la noi.

Echipele sunt cunoscute din timp. Clasele a IV-a și a VIII-a se ocupă, în fiecare an, de partea de vânzare. Fiecare clasă are o strategie în a atrage cumpărătorii, fiecare elev implicat vine cu o idee și, de fiecare dată, se dovedesc a fi cei mai buni.

În fiecare an, la finalul sărbătorii, pe fețele lor bucurioase se citește multumirea... au reușit! Au reușit să fie la înălțime! Ca de fiecare dată!

O umbrelă colorată păzește strugurii din vii. Mâini dibace o asează cu atenție în peisajul tomnic. E timpul.. e timpul să avem grija să nu ne lipsească din garderoba zilnică, iar fetițele noastre de la clasa a III-a B au grija să ne amintescă.

Plăcinta cu praz, sărmălutele și racii, iahnia de fasole, ardei copti, turturele, rachiul, zaibărul și tortul cu cremă de dovleac fac ca masa noastră să fie îmbelsugată și îmblocoare. De mare ajutor ne sunt mâmicile, mămicile care și pun în practică ideile gastronomice și... sunt de neegalat. Trecătorii sunt încântați de prezentare și vor să cumpere... tot. Deja am obținut cel mai mare premiu!

Rolurile găndite și puse în scenă de elevii noștri de la clasa a VI-a fac deliciul publicului, iar povestile spuse în cîntec de fețele noastre sunt apreciate de publicul prezent.

Oltencute și olteni mândri de portul lor, povestind cu hăz modul în care au fost pregătiți bucătele, cântând melodii fără pereche, aducând în memoria celor prezenți snoavele, povestile cu tâlc, glumele și modul de trai al țăranului român – cu picioarele pe pământ și făcând hăz de necaz – toate puse în scene memorabile de cel mai iubit băileșean... Marele Amza. Pentru că, nu-i aşa, ce-ar fi zaibărul fără Nea Mărin? Prof. Mihaela FELDIOREAN

Balada lemnului

Aşa cum "Aurul negru",
În lume, în multe state,
Într-un întunecat spectru,
Este cam pe terminata,
De-un timp, din "Aurul verde",
Din munti, dealuri și câmpii,
Fără milă azi se pierde
În "metri steri"- mii și mii.
Lemnul, subțire sau gros,
Si mai usor si mai greu,
la fost omului folos
Si alătura mereu;
Arc cu săgeți, în trecut,
"De lemn, ghioage ţintuite
Si sulite și-a făcut,
Lâ vîrf bine ascutite.
Când focul i-a dăruit
Prometeu, doar printr-un semn,
La el, în ierni, s-a-năcalzit
Si a ars, la gâtul, lemn,
Dar nu l-a ars doar pe vatră,
Ci a înăltat palate,
În mulți ani din lemn și piatră
Si cetăți fortificate,
Temple pentru zeități
Plătite în vremi păgâne
De mari personalități,
Peste popoare stăpâne,
Apoi, domuri, catedrale,
Sinagogi, moschei, capele,
Lăcașuri monumentale
Si credinciofideile.
Cândva, cruci de răstignire
Tot din lemn erau făcute,
Dar și cruci de pomenire,
Pentru decese treceute;
Esafoade, tot din lemn,
Erau pentru spânzurare,
Ce se făcea la un semn
Si pentru decapitare...
Omului i-a fost să fie,
Mic, în copiae, scăldat,
Si-apoi truditor pe glie
Si-htron de lemn îngropat,
Să ducă-n viată atâtă
Cât, abia, poate să-nndre,
Să se apere cu băta
Si să-si ia lemn din pădure.
Si-a cioplit el, din lemn, vase –
Albi, postăvi și găvane,
Si-a ridicat, apoi, case,
Le ferestre, cu obloane,
Magazii, soproane, grajduri,
După cum i-a fost puterea,
Tot din lemn si-a făcut garduri,
Să-i delimitizeze – avea
Porti, la curți, usi și frestre
Lăzi de mălai și făină,
Lăzi, pentru fete, de zestre,
Fiecare mereu plină,
Si tot din lemn și butoaie
De vin, tuică, murături,
În pivnițe și hârdai,
De multime de măsuri,

Masă, scaune și pat,
Din lemn si-a mășteșugat,
Linguri de amestecat
Si, din ciorbă, de sorbit.
'Avea casa tărânească
Lavițe, lăzi și dulapuri
Si, ca porumbel să crească,
O colivie cu caturi...
Tot din lemn, nu știm de când,
Erau la orice fântână,
De scos apă ani la rând,
Ciutură și cumpăna
Si avea omul în curte
Plug de lemn, glia să-si are,
Care mai lungi și mai scurte
Din câmp recolta să-si care.
Năpăstuit de nespus,
El însusi a tras la plug,
Până, în sfârsit, a pus
Cai – la han și boi – la jug,
Furci de lemn și greble mari,
Pentru strâns de fân și paie,
Grinzi de lemn, araci și pari,
Si pardoseli de odaie
Si schele de zidărie,
Acoperisuri, cupole,
Si lucrări de duigherie,
Decenii și secole
Si-au fost multe alte:
Bondoci, stinghi, lănteti, scânduri
Scări de lemn scurte și-inalte
Si sindriile – rânduri – rânduri...
În om, pornire firescă
A fost de la începuturi,
Peste ape să plutească
Spre-ndepartate ţinuturi;
Chiar Arca lui Noe-a fost
Din lemn tare, să înfrunte
Apele cu-anume rost,
Până la un vârf de munte.
Din lemn, omul bărci pe lacuri
A făcut si galioane
Cu care a străbătut, veacuri,
Prin vânturi, mări și oceane...
Respectându-si jürământul,
Magellan, într-un sfârșit,
A înconjurat pământul
Si-n Filipine-a murit
Si, pleca cu caravele
Din lemn, chiar de-a pierdut două,
Columb a plutit cu ele
Si a găsit Lumea Nouă...
Lă noi, brazi, pe râuri punți,
Plute-n ape calatoare,
Au pornit, veacuri, din munti,
Către Dunăre și Mare...
În orisice mănestire,
Toaca de lemn, cum se stie,
Dă la credinciosi de stire
Despre Sfânta Liturghie;
Icoane, pe lemn pictate,
Cu chipuri de sfinti și sfinte,
Impun vesnic piétéate
Si, tainic, luare-aminte,

Astfel, se pune-o-ntrebăre
Pentru toti, la infinit,
Bielut om, fără lemn, oare,
Cum în lume-ar fi trăit?!

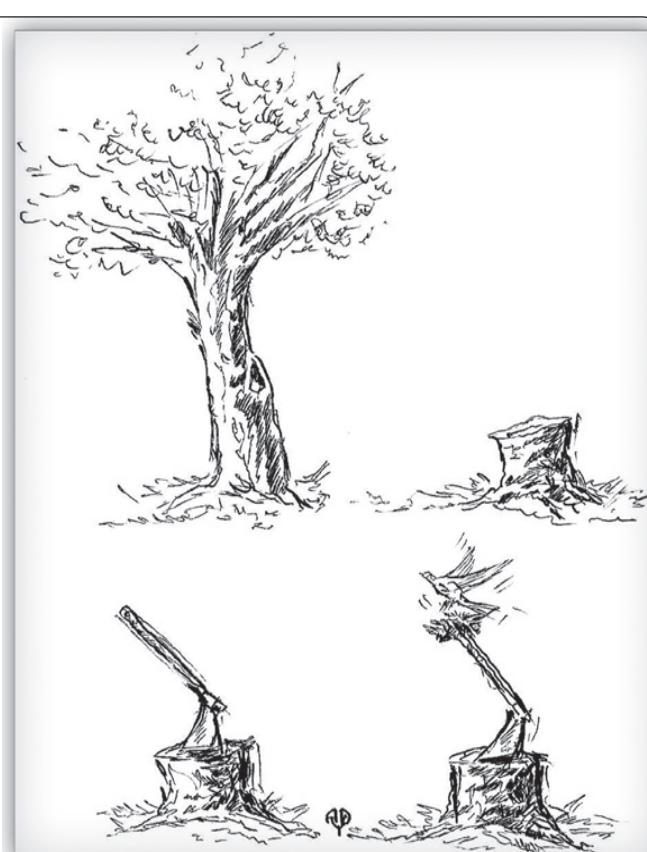
.....

În lume lemn s-a găsit
De esente nobile,
Din care s-au mesterit,
Pentru o bogati, mobile.
Rezistență, duritate
Erau calități dorite,
Ca să poată fi sculptate
Si, mai apoi, lustruite...
S-au tot mobilat palate,
Vile, la țără, castele,
Cu încăperi destinate,
Precis, oricare din ele -
Pieße de bucătărie,
Rafturi de biblioteci,
Dormitor, sufragerie,
Rame de pinacoteci,
Din lemn rar, toate făcute,
Adus greu din depărtări,
Cumpărate sau vândute
Foarte scump în multe țări:
Eucalipt, din Asia,
Acaju american,
Abanos din India...
Sau de cedru, din Liban...
S-a pus lemn înct-încet
Ca pardoseala prin case,
Si bucati mici de parchet
Si lambriuri prețioase,
Pé pereti, până-n plafon,
Sau până la jumătate,
Ca să pară de "Bonton",
Pe-atunci, în societate.
Prelucrarea lemnului
Din nevoie s-a născut,
Pe fata Pământului,
Dar nu știm când a-nceput,
Nici cum anume s-a luat,
Atunci, inițiativă,
Lemnul să fie lucrat,
În Comuna Primitivă
Oricum, el a fost lucrat
Tot de-atâtea mii de ani
Si vândut și cumpărat
Prin troc si apoi pe bani...
Din știința istoriei
Aflam, însă, că, treptat
Si-nct, bransa lemnăriei
S-a tot diversificat
Si, astfel, păduri omoară
Muncitori forestieri;
La pământ busteni doboară
Si-i prefac în "metri-steri"
Îi prelucreză tâmplari,
De mobilă sau "binale",
Dulgheri, rotari și dogari,
Cu sculele speciale,
Iar, din neamul rudăresc,
La noi, din vremuri apuse,
Albi și linguri cioplesc,
Postăvi, furci de tors și fuse,
Fac dogari, de dud, butoaie,
Pentru păstrat tuică-n ele
Si folosesc ferestrele,

Bardă, tesă și rindele.
Adăpost era-n vechime
Codrul de brazi și stejari,
De femei, copii-multime,
Des, de turci și de tătari
Si luptau mii de bărbati
Cù sulți de corn sau paltin,
De ulm sau fag din Carpați
Si săbii cu tecii de frasin...
.....

Oricina, din lasi venit-a
Si altii, destul de des, cu
O carte sau cu iubita
Sub teul lui Eminescu.
Nu doar parte din decor,
Salcâmu-n "Sara pe deal"
E credincios protector
Ai iubirii ideal...
Apoi, "Plopii fără soț"
Ai Veronică dorite,
Martori, ca "vecinii toti"
Ai dragostei risipite.
"Codrul – frate cu românul"
A zis în "Doina" poetul,
Căci, când năvălea păgânul,
Il adăpostea brădetul,
Iar gorunul și poetul
Blaga sunt într-o carte
Alături si, cu incetul,
Pleacă din viață în moarte...
Vesnică umbră, la Tebea,
Pé mormântul Ianclului,
Ținę "Gorunul lua Horea"
În cinstirea locului;
Dacă-a horit ani în sir,
El a murit, apoi, demn,
Ca al neamului martir –
Horea – cioplitor în lemn,
Si-a cântat lancu-n Ardeal
Din fluier din lemn de prun,
Si uneori, din caval,
De-l credeau grozii, nebun...
Acasă si in Bănie,
Lemnu-a fost de căpătăi,
Pentru Brâncusi, cum se știe
Si-n el a sculptat întâi...
'Mestecenii, lui Esenin
îi "cădelințau frunzare";
Dupa vodkă, ron sau vin
Si îi prevesteau ca moare
.....

În evul nostru teribil
Si cu falsă disciplină,
Se face mobilă - stil
Si mobilă de... duzină...
Prima, din esență tare,
Cu preț mare e vândută
Si-adesea, la cumpărat
E necesară valută,
Însă mult mai căutată
E nobila cu furnir,
Făcut, ca si altădată.
Din nuc sau de trandafir...
Au fost, la noi, combinate,
Nu demult, de prelucrare
A lemnului, producând toate
Pentru... "clasa muncitoare".
La blocuri, orice etaj

Era ieftin mobilat
Cu pieße noi din... placaj
Si în oricare sat...
"De atunci, pe-al nostru plai,
Se dă zestre fetelor,
La nunți, cu nrare alai,
Cu sperante-n viitor...
Când a fost cerință mare
De mobilă, în comert,
O achiziționare
Era cu... "pile" sau... "sperti" ...
Un om de rând, orisicare,
Avea obligația,
La vânzare-cumpăratare,
Carne și ouă să dea...
Cei ce nu stăteau la bloc
Si aveau de cumpărat
Cherestea sau lemn de foc,
Dau și ei, neapărat...
Si din acea vreme-apusă,
O conducere tembelă,
Cu mintea-n bălării dusă,
Lemne de foc pe... cartelă.
Traditie nestirbită
Este de două milenii,
Să se facă din răchită,
Lucruri, la noi, sumedenii:
Cosuri, tărne, de nuiile,
Mobilă de pus afară,
În chioscuri sau sub umbrele,
În zilele lungi de vară,
Mături si cosuri usoare,
Utile la targuit,
Cosuri de rufe murdare
Si cosuri de pescuit,
Cosuri de florii, speciale,
Sau de picnicuri spontane,

Lunare si anuale
Si, cândva, chiar geamantane...
Asa cum vântul adie,
S-a dus timpul peste lume
Si oricare zi e
Cu tristețe si cu glume...
"Românul, cu codrul frate",
De când s-a emancipat,
La orașe si la sate,
De el s-a înstrăinat...
S-au "retrocedat" aiurea,
Mii si sute de hectare
Si s-a decimat pădurea
Prin tăieri la disperare...
Taie si vând – interlopi
Si strâini, dar si români
Brăzi, molizi, salcâmi si popli
Azi, peste păduri, stâpâni,
Si demnitari impostori
Si altii-n importanță funcții
De păduri spoliatori,
Au cheilit, în grabă, munti...
Cum, de-o vreme, orisicine
E cu înlocuitori,
Tâmplării de P.V.C.
Iau mii de locuitori...
.....

Oare, e-o necesitate,
Sau numai un simplu semn
Că omu-n viitor poate
Să trăiască fără lemn?!
Adevărul se ascunde,
Chiar de e de orice fel,
Fiindcă omul orisindu,
Are lemnul lângă el...
Valentin TURCU

Urme ale familiei Barbu D. Știrbei...

► Continuare din pag. 5

consistentă pentru terminarea lucrărilor în anul 1935. Ca semn de recunoaștere al acestui ajutor, biserică respectivă a avut pictate pe peretele pronausului chipurile celor doi urmași ai printului Știrbei. Printul a fost cea mai populară figură din această perioadă.

O personalitate a momentului a fost Barbu A. Știrbei al cărui nume s-a legat de ridicarea bisericii "Adormirea Maicii Domnului" din fostul sat Nădejdea (Balasan) asa cum se citește pe pisania din biserică. Pentru toate cele spuse mai sus, socotim că numele acestor personalități merită să fie cinstite și păstrate cât se poate mai mult.

Am lăsat la sfârșitul spuselor noastre două obiective realizate în seria bunelor intenții ale membrilor familiei Știrbei care

Cel de-al doilea obiectiv este asa zisul castel de apă, construit prin 1904 odată cu celelalte obiective din locul cunoscut ca "Administratia mosiei Știrbei". Ultimul bastion al feudalismului târziu cunoscut

de locuitorii vârstnici de astăzi a fost un teren agricol al familiei Știrbei aflat spre hotarul comunei Rast, o suprafață cultivată cu pomi fructiferi, înconjurate cu un rând de duzi și îngrijită de

cunoscutul Moș Lică.

Încheiem reactivând idea de a vizita palatal Știrbei și cimitirul în care se odihnesc cei despre care am vorbit mai sus.

Prof. Nicolae MIU

Suflet în agonie

Autor Angela Mihai

Las ochii toamnei tristi să-mi plângă dorul
Si să-mi inunde viață cu lacrimile sale,
Veșmântu-i învechit să cadă și să piardă
Trecuta-mi viață, trecutu-mi pași și drumurile goale
Prin foșnetul de toamnă doar pași-mi să se-audă
Cum rătăcesc și pierd cărarea spre acum
Lăsând voit să iasă miros de frunză udă
Spre-a însemna cu iz de frunză ruginie dâră de drum.
Sufletu-mi sfâșiat să stea ascuns sub frunze
Cu clocotul durerii plutească-le-n văzduh,
Iar linistea din beznă le poarte și le-așeze
Pe viață-mi și pe trupu-mi rănit, lipsit de duh.

Din tărâna și din frunze toamna-mi ridice casă,
Cu crengi ţesute-n corzi mi-o împrejmui tînul,

Din ceată neagră deasă acoperis să-mi facă

Si cu apus de soare rosu să-mi lumine culcusul.

Sub tălpi desculț covor de frunze să-mi astea-nă,

Deasupra tavan înjhebe-mi cu stele căzătoare,

Sub trup un pat odihnitor mi-aseze din aramă

Sub care-oi fereca într-un cufăr iubirea-mi arzătoare.

Si-n casa de sub toamnă voi zace-n armonie

Cu rănilor-mi din suflet ce-n sânge s-or scălda

Si fiecare strop de sânge va cade-n poezie

Pe frunzele din toamnă scriind povestea mea.

Când plânsu-mi va-nceta să ude ploaia toamnei,

Când frunzele-nrosite în hohot vor jeli,

Când prigogite păsări vor locui-n tinutu-mi,

Abia atunci, iubitii mei, să plângeti căci n-o fi!

Se stie că în cele patru decenii și jumătate de socialism românesc, în drumul lui spre "Societatea Socialistă Multilaterală Dezvoltată" și împlinirea idealurilor "Comunismului științific", atât economic cat și spiritual și-au găsit locul în preocupațiile ideologilor, care au pornit de la materialele elaborate de către V.I. Lenin, cu deosebire după Revoluția Bolșevică din noiembrie 1917.

Privind literatura, acesta a fost ajutat concret prin lucrări teoretice de către A.V. Lunacoarski, comisar al poporului pentru învățământ: "Lupta de clasă și arta" și "Lenin și știința literaturii" și de către Maxim Gorki, marele scriitor realist, care a aderat la comunism în ultimii ani ai vieții și în 1934, la primul congres a scriitorilor sovietici, a formulat principiile "realismului socialist". El a pornit de la sintagma folosită de Lenin, potrivit căreia "scriitorii sunt în socialism, inginerii sufletelor omenesti".

Principiile realismului socialist au fost însușite entuziast și aplicate în procesul de creație, cu succese recunoscute de către au toritățile sovietice de scriitori precum Alexei Tolstoi, N.A. Ostrovski, Boris Polevoi, Ilia Ehremburg, Demian Bednii, Mihail Solohov și alții. Politica P.C.R. s-a concretizat în traducerea operelor literaturii sovietice și editarea în tiraje de masă și, cum altfel?, vândut la preturi modice în librăriile "Cartea rusă", existente în toate orașele mari din România. (Fosta editură "Cartea Românească" fusese înlocuită cu Editura "Cartea rusă").

Au fost și cazuri de scriitori sovietici, care, la început, au în teles să colaboreze, apoi n-au suportat totalitarismul și au sfârșit tragic, ca Serghei Esenin și Vl. Maiakovski, în lagăre, ca Osip Mandelstam, sau marginalizați – Boris Pasternak, căruia după al II-lea război mondial, Hrușciov i-a interzis să meargă la Stokholm, să și ridice premiul Nobel pentru romanul "Doctor Jivago" și a fost și exclus din Uniunea scriitorilor sovietici.

Pe aceeași linie, e edificator cazul romanului Panait Istrati, cu opera literară în română și franceză, care a crezut sincer în soci alism, dar, în urma unei călătorii prin Uniunea Sovietică, l-a văzut numai pe cel arătat de oficialitate, oprit

P.C.R și literatura

să meargă pe unde ar fi vrut, și a abandonat crezul și a scris "Spovedania unui învins", pentru care și-a tras contestarea de către scriitorii francezi Romain Rolland și Henri Barbusse.

Principiile realismului socialist au fost impuse, după al II-lea război mondial, în "ările de democrație populară", (ocupate de armata sovietică) din estul european, după impunerea la putere de guverne fidele.

În România postbelică, prezenta Armată Roșie și a consiliilor sovietici a impus o conducere alcătuită din comuniști ieșiti din închisori (Gheorghiu-Dej, Teohari Georgescu și Alexandru Moghioros), veniți din emigratie de la Moscova (Ana Pauker și Vasile Luka), din oportunisti (Petru Groza și Lothar Rădăceanu) și agentul INU Emil Bodnăraș, sub supravegherea lui A.T. Vișinski, trimisul lui Stalin.

După modelul sovietic, a început impunerea principiilor realist mului socialist în artă, ca elemente componente ale edificării și consolidării socialismului românesc.

Semnalul a fost dat de Sorin Toma, în ziarul "Scînteia", cu articolul "poezia putrefacției, sau putrefacția poeziei", cu subtitlul "Răsfoind creația lui T. Arghezi". Astfel poetul "Cuvintelor potrivite" a fost scos din viața literară aproape un deceniu, izolat în săracie la "Mărtisor", până când în 1954 i-a permis versificarea traducerii fa bulelor lui Krilov – fabulist rus din sec. al 18-lea – pe care, cu un veac în urmă, îl tălmăcise Alecu Donici, basarabean, numit de Eminescu, în "Epigonii" – "cuib de-nțelepciu". Sorin Toma era fiul lui A. Toma (Moskovici) un fost profesor secundar la Ploiești, poet minor, iudeu și autorul lui Carol al II-lea, dar care s-a remarcat, la abdicarea fortată a regelui Mihai, printre distihi care a fluturat pe buzele "Republicanilor" la sfârșitul anului 1947 - "la-ti valiza și manita! / Si adio, Dâmbovița!"

Scriitorii generației vârstnice, din oportunitate sau de frică (fiindcă știau ce se întâmplase, în răsărit, cu artiștii nonconformiști) au înțeles, cei mai mulți, să colaboreze, prin scrisul lor, cu

regimul, numai că, prin ce au realizat, ca valoare artistică, nu s-au mai ridicat, nici pe departe la nivelul celor din interbelic.

Astfel, Sadoveanu, cu toate că și-a trămită adeziunea la noua orientare, în "Lumina vine de la Răsărit" cu "Mitrea Cocior" și "Fauna Mică", a rămas departe de "Hanu-Ançutei" sau "Fratii Jderi".

Camil Petrescu, prin ce a realizat, refugindu-se în trecut, n-a mai atins nivelul romanelor și dramelor din anii '30, iar Cezar Petrescu – la fel, încât "Întunecare" rămâne opera lui reprezentativă, dar, ca să fie, totuși, util regimului a utilizat traducerea romanului "Donul liniștit" al lui Solohov. Ion Barbu n-a mai scris poezie decât sporadic și, acuzat de ermetism, s-a dedicat cu totul matematicii. La rândul lui, Călinescu, înălțatul de la catedră, cu exigenta lui evaluatoare, stia că "Scrinul Negru" și "Bielul Ioanide" sunt sub "Cartea nuntii" și "Enigma Otiliei". Lui Vianu i-a s-a desființat catedra de estetică și i-a impus să predea literatura universală comparată și nu și-a mai permis să scrie literatură, consacrându-se studiilor de stilistica.

La mijlocul anilor '50, Arghezi, forțat de situația fiului Barbu, a reușit în viața literară, cu "1907" și "Cântare omului", dar constient că nu sunt reprezentative, însă a acceptat situația, copleșit cu titlul de academician și avantaje materiale. Blaga a fost scos de la catedră și din Academia Română și i-a dat un post de bibliotecar, apoi unul de cercetător la Filiala Cluj a Academiei, de unde a fost pensionat, i-a permis traducerea poemului dramatic "Faust" al lui Goethe, iar un volumas de poezii la un an după moarte, în 1962. A refuzat colaborarea "Vasile Voiculescu – medicul scriitor și, ca mistic ("Poeme cu îngerii") și participant la "Rugul aprins al Maciei Domnului", a fost arestat și condamnat la 5 ani de temniță grea, la vîrstă de 74 de ani, a făcut 4 ani la Aiud și a fost eliberat în 1962 într-o avansată stare de degradare fizică, ca să nu moară în detenție.

Anii de închisoare au făcut și alti scriitori

afirmați în interbelic ca Nichifor Crainic, Radu Gyr, Dragoș Protopopescu și Vasile Militaru (care chiar a murit în puscare la Tg. Ocna).

Au suferit condamnări la închisoare și scriitori mai tineri, debu tantă imediat după război – Ion Caraion, St. Augustin Doinas, Dinu Pillat, Virgil Cărianopol, iar alții au luat calea exilului – Mircea Eliade, Emil Cioran, Virtiță Horia, Aron Cotruș, Stefan Baciu, Horia Stamatu, Călin Virgil Gheorghiu, consacrându-se în Europa și America.

Alții, afirmați în plină epocă realist-socialistă, au plecat pe de ferite că în Apus sau în Israel – Petru Dumitriu, Samuel Damian, Lucian Raicu, Gherasim Luca, David Trost, Paul Celan, Al Jar, Al Mirodan s.a.

După modelul sovietic a fost creată "Uniunea scriitorilor" cu obiective socialiste, cu filiale în marile orașe ale țării, în locul "Societății scriitorilor din România", condusă, printre alții, de Rebreanu, Minulescu, Ludovic Dăuș, în interbelic, fără tutela ideologică.

Colaborarea cu regimul communist au acceptat-o destui scriitori, ca re debutaseră înaintea și în timpul războiului, din dorința de afiș mare și parvenire; amintesc pe Victor Eftimiu, Nicolae Tăutu, Laurențiu Fulga, Geo Bogza, Eugen Jebeleanu, Zaharia Stancu, Radu Boureanu, Miron Radu Paraschivescu, Nina Cassian, Mihai Beniuc și alții, răsăriti de regim cu sinecuri, cu stagii în casele de creație și de odihnă, la munte sau la mare precum și cu premii de stat, medalii și alte distincții, pentru fidelitate ideologică.

Începând cu "Obsedantul deceniu" - '50 - '60, s-au ridicat autori de literatură din toate genurile, pe linia realist socialistă: Dan Desiliu, Maria Banus, Veronica Porumbacu, Eugen Frunză, V. Em. Galan, Victor Tulbure, D-tru Corbea, Aurel Baranga, Mihail Davodoglu, etc., dar care desău făcut valvă în epocă, treptat au căzut în dosudine, iar azi sunt aproape uitați.

Tot după model sovietic, "Uniunea Scriitorilor" a înființat și "Scoala de literatură" pe care a botezat-o "Mina Eminescu", ca să-i confege greutatea artistică-ideologică - instituție căreia în epocă i se zicea în zeflemea "Fabrica

de scriitori", căci, cu durata de doi ani, urmărea calificarea de scriitori (la admisire nu conta decât dosarul personal, fiindcă de primeu și candidați fără studiile liceale ab solvite, însă, între absolvenți a fost și un mare talent poetic Nicolae Labis, cucerit inițial de ideile socialiste, apoi, dezamăgit, a avut o soartă tragică, asemănătoare rușilor Esenin și Maiakovski.

Trătă, într-o două jumătate a anilor '50, de către scriitori mai tineri, debu tantă imediat după război – Ion Caraion, St. Augustin Doinas, Dinu Pillat, Virgil Cărianopol, iar alții au luat calea exilului – Mircea Eliade, Emil Cioran, Virtiță Horia, Aron Cotruș, Stefan Baciu, Horia Stamatu, Călin Virgil Gheorghiu, consacrându-se în Europa și America.

Alții, afirmați în plină epocă realist-socialistă, au plecat pe de ferite că în Apus sau în Israel – Petru Dumitriu, Samuel Damian, Lucian Raicu, Gherasim Luca, David Trost, Paul Celan, Al Jar, Al Mirodan s.a.

După modelul sovietic a fost creată "Uniunea scriitorilor" cu obiective socialiste, cu filiale în marile orașe ale țării, în locul "Societății scriitorilor din România", condusă, printre alții, de Rebreanu, Minulescu, Ludovic Dăuș, în interbelic, fără tutela ideologică.

Colaborarea cu regimul communist au acceptat-o destui scriitori, ca re debutaseră înaintea și în timpul războiului, din dorința de afiș mare și parvenire; amintesc pe Victor Eftimiu, Nicolae Tăutu, Laurențiu Fulga, Geo Bogza, Eugen Jebeleanu, Zaharia Stancu, Radu Boureanu, Miron Radu Paraschivescu, Nina Cassian, Mihai Beniuc și alții, răsăriti de regim cu sinecuri, cu stagii în casele de creație și de odihnă, la munte sau la mare precum și cu premii de stat, medalii și alte distincții, pentru fidelitate ideologică.

Începând cu "Obsedantul deceniu" - '50 - '60, s-au ridicat autori de literatură din toate genurile, pe linia realist socialistă: Dan Desiliu, Maria Banus, Veronica Porumbacu, Eugen Frunză, V. Em. Galan, Victor Tulbure, D-tru Corbea, Aurel Baranga, Mihail Davodoglu, etc., dar care desău făcut valvă în epocă, treptat au căzut în dosudine, iar azi sunt aproape uitați.

Tot după model sovietic, "Uniunea Scriitorilor" a înființat și "Scoala de literatură" pe care a botezat-o "Mina Eminescu", ca să-i confege greutatea artistică-ideologică - instituție căreia în epocă i se zicea în zeflemea "Fabrica

Valentin TURCU

cu apă sărată ameliorează și simptomele alergiilor.

Răceala și diversele tulpi de virusi gripali supraviețuiesc și se înmulțesc mai bine în condiții de uscăciune. Cu ajutorul unui umidificator veți combate aerul uscat din interiorul locuinței, care poate cauza mucoase nazale încărcate și iritații la nivelul gâtului. Se recomandă ca umidificatorul dumneavastră să nu conțină bacterii, iar pentru acest lucru trebuie să schimbați apa din recipient în fiecare zi și să curățați recipientul o dată la trei zile.

Evoluția este dominată de simptome generale toxice aparținând respirator: febră crescută, conjunctivite injectate, cefalee frontală și suborbitară, dureri ale globilor oculare la mișcare și apăsare, hiperestenție cutanată, somnolență sau agitație, laringo-traheite cu tuse uscată, răgușelă, se pot asocia: vărsături, diaree, epistaxis. Complicații: laringite, bronșiolite, pneumonii, meningoencefalite. În sarcină, mortalitatea prin gripă este dublă, are efect serotogen în primele trei luni.

Tratamentul este exclusiv simptomatic, hidratare, vitamina C în cantitate mare, iar dacă apar complicații prezente de urgentă într-o unitate spitalicească este absolut necesară. Repausul total la pat, camere bine aerisite, fără supraîncălzire și aglomerare, evitarea contactului cu alte persoane.

Medic de familie
Valentina CALUSARU

Gripa – inamicul sezonului rece

Din pricina temperaturilor scăzute, iarna este cunoscută drept cel mai puternic inamic al sănătății. În această sezon, organismul este expus la numeroase boli care pot provoca o serie de complicații nedorente. Principalele afectiuni în sezonul rece sunt virozele respiratorii, bronșită acută, traheobronșită, pneumonie, laringita, infectiile urinare, degerăturile, amigdalita acută și nu în ultimul rând – gripa. Deși manifestările sunt asemănătoare cu cele cauzate de răceală, în cazul gripei sunt totuși mai severe și durează mai mult timp. Majoritatea acestor afectiuni necesită tratament cu antibiotic, mucolitice, secretolitice, hidratare intensă și cât mai multă odihnă, pentru ca organismul să suporte trecerea de la anotimpul călduros la cel de iarnă.

Detaliez în special semnele și simptomele gripei, pentru a preveni anumite confuzii, deoarece majoritatea confundă virozele IACRS cu gripa. Gripa este o boală infectioasă cauzată de un virus. Infecția poate fi confirmată prin prezența virusului în gât, spută și nas.

Cum ne apărăm împotriva gripei? Spălarea frecventă a mâinilor reduce riscul de răspândire a virusului. Purtatul măștii chirurgicale de către o persoană bolnavă poate, de asemenea, reduce riscul răspândirii. Vaccinurile împotriva gripei reduc severitatea simptomelor și protejează împotriva complicatiilor care ar putea să apară. În plus, adoptarea unui mod de viață igienic, asigurarea unui aport constant de vitamine și minerale din fructe și legume, hidratare și somn suficient contribuie la înțelegere sub control a virusului. Ceaiurile fierbinți, mierea și gargara cu sare se numără printre cele mai practice sfaturi care să

ajută să învingeti răcelile și gripele din sezonul rece. Dacă sunteți bolnav, ajutați-vă organismul să își întărească sistemul de apărare stând în pat. De fapt, patul este unul dintre cele mai indicate locuri în care trebuie să stați atunci când este vorba de a învinge o răceală sau o gripă.

Vaccinarea anuală împotriva gripei este recomandată de Organizația Mondială a Sănătății pentru cei ce prezintă un risc ridicat, vaccinul este eficient împotriva a trei subtipuri de virus gripal din cele patru. Este de obicei bine tolerat de organism, vaccinarea fiind făcută pentru un an, poate să nu mai fie eficientă și în anul următor, deoarece virusul evoluează foarte rapid. Medicamentele antivirale pot fi folosite pentru a trata gripa, incubația fiind scurtă de 1-3 zile. Debut brutal prin: frisoane, febră 39°-40°C, mialgii, cefalee, debuturi apoplectice, la tineri, cu lipotimii, colaps, sau exūt în primele 24-48 ore.

Persoanele care dorm mai puțin de șapte ore pe noapte sunt de trei ori mai expuse riscului de a prezenta simptome de răceală în sezonul rece, în comparație cu cele care dorm cel puțin opt ore pe noapte. Anumite lichide să ajută să prevină dehidratarea și amelioră sănătatea de gripă și răceală în comparație cu elevii care au primit doar acele medicamente. Lavajul nazal

combătând cu succes anumite simptome ale gripei și ale răcelii, precum durele în gât. Betei cât mai multe lichide, mai ales ceai fierbinți și apă fierbinți cu lărmăre și miere. Designur, nu trebuie să uitați nicăi supă de pui atunci când sunteți răcit sau gripat. Supă de pui conține anumite proprietăți antiinflamatorii și facilitează trecerea mucusului la nivelul nasului.

Dacă dumneavastră sau copiii dumneavastră au probleme cu somnul pe timpul noptii din cauza acceselor de tuse, încercăți să combateti acest lucru cu o lingură de miere. Potrivit unui studiu, o lingură de miere, lăsată înainte de a merge la culcare, calmează tusea prin lubrificarea mucoaselor de la nivelul gâtului. Gargara cu apă călduroasă și sare va ajuta să scăpați de gâtul inflamat și să face să vă simțiți mai bine. Dizolvăți o jumătate de lingură de sare într-un pahar de apă călduroasă de 225 mililitri. Puteti face gargara la fiecare 3-4 ore.

Folosiți o soluție nazală salină sub formă de picături pentru a evita să aveți un nas încărcat și pentru a menține țesuturile nazale bine hidratate. Această substanță nu este toxică, nu este iritanță și poate fi folosită și de copii. Un studiu realizat de cercetătorii din Cehia a evidențiat faptul că elevii care folosesc picături nazale pe lângă medicamentele contra tusei și a nasului înfundat lipsesc mai puține zile de la scoala și prezintă mai puține simptome de gripă și răceală în comparație cu elevii care au primit doar acele medicamente. Lavajul nazal

